

Allerød
Kommune

SAMLEDE ANBEFALINGER DEN 1. AUGUST 2021

OPGAVEUDVALG OM DE SPECIALISEREDE OMRÅDER

1. Opgaveudvalget om de specialiserede områder

I august 2020 beslutter Allerød Byråd at nedsætte et opgaveudvalg om de specialiserede områder i Allerød Kommune. Baggrunden er, at alle landets kommuner de seneste år oplever markante stigninger i antallet af børn, unge og voksne, som har brug for specialiserede indsatser.

En tendens der har stor betydning for det enkelte menneske og den enkelte familie, og som kraftigt påvirker kommunernes muligheder for at fordele ressourcer mellem almenområdet og de specialiserede områder.

Samme tendens ser vi også i Allerød Kommune, og der er derfor et udtalt behov for, at vi gør noget andet og mere end i dag.

Opgaven

Opgaveudvalgets opgave er at løfte vidensniveauet i forhold til området, udarbejde anbefalinger til, hvordan byrådet kan forholde sig til området samt komme med anbefalinger til tværgående principper og større strategiske retninger og handlinger.

Målet for opgaveudvalget har været:

- at vise, hvordan et tværgående blik på de specialiserede områder giver yderligere kvalitetsudvikling og samtidig adressere den udgiftsrelaterede udfordring
- at bringe nye perspektiver i spil og udarbejde et grundlag for viden til forståelse af udfordringerne og mulighederne på områderne samt eksempler på, hvordan andre organisationer arbejder med de samme udfordringer
- at komme med anbefalinger til tværgående principper for kommunens arbejde på de specialiserede områder

Udvalgets arbejde fokuserer primært på udviklingen på børne- og ungeområdet, da udviklingen i, og de afledte effekter af, at flere og flere børn og unge får stillet diagnoser og har trivselsudfordringer, nødvendiggør en særlig indsats fra kommunens side.

Denne rapport rummer de samlede anbefalinger fra udvalget.

Opgaveudvalget er nået frem til anbefalingerne i enighed. Det er sket gennem ét års arbejde og drøftelser, og den brede repræsentation i udvalgets sammensætning har forhåbentligt kvalificeret anbefalingerne.

I forbindelse med arbejdet har udvalget været i dialog med civilsamfundets aktører, med chefer og medarbejdere i Allerød Kommune og haft lejlighed til, på en virtuel studietur, at besøge andre kommunale organisationer i Danmark.

Opgaven er udført med afsæt i Allerød Kommunes Vision2031 "Tæt på hinanden – Tæt på naturen" som er inspireret af FN's verdensmål, samt med udgangspunkt kommunens eksisterende politikker.

God læselyst!

På vegne af udvalget
Jesper Holdflod Pallelsen

Indhold

1. Opgaveudvalget om de specialiserede områder	2
2. Resume	4
3. Udvalgets anbefalinger	6
Anbefaling 1 tag udgangspunkt i de nuværende strategier.....	6
Anbefaling 2 skab sammenhæng på tværs og følg op	6
Anbefaling 3 fokusér på styrker, motivation og egen handlekraft	7
Anbefaling 4 arbejd med løsninger på tværs.....	7
Anbefaling 5 Brug viden i udviklingen af området	8
Anbefaling 6 forsæt med at udvikle på opfattelsen af, hvad en inkluderende kommune betyder	8
Anbefaling 7 styrk den tidlige rådgivende indsats yderligere.....	8
Anbefaling 8 nedsæt et advisory board, der arbejder med udviklingen.....	8
Anbefaling 9 gå i dialog med regionen og de praktiserende læger om stigningen i diagnoser	8
Anbefaling 10 byrådet skal tage ansvar for udviklingen	8
4. Vidensgrundlag	9
Et bredt område.....	9
Et fælles afsæt	9
Sådan har udviklingen været over tid	10
De centrale fokuspunkter i dataoverblikket.....	10
Mange børn, unge og voksne diagnosticeres	11
Hvilke diagnoser typer ser vi?.....	11
Alder	12
Diagnoser giver adgang til indsatser.....	13
Forsørgelsen stiger i takt med indsatser	14
Kort opsamling på datagrundlagets udgangspunkter	14
Andre kommunes erfaringer	14
Civilsamfundets rolle.....	22
Udvalgets medlemmer	22
Bilag: udvalget kommissorium	24

2. Resume

Kommunerne har de seneste år oplevet markante stigninger i antallet af børn og unge, som får brug for specialiserede indsatser. En tendens der har stor betydning for det enkelte menneske og den enkelte familie, og som påvirker kommunens muligheder i fordelingen af ressourcer mellem almenområdet og de specialiserede områder. Udviklingen rækker ind i voksenlivet og har dermed oftest livslang betydning.

En simpel økonomisk fremskrivning viser, at udgifterne i Allerød Kommune på de specialiserede områder frem mod 2028 vil stige med 50 mio. kr., hvis udviklingen fra 2013 frem mod i dag fortsætter uændret. I 2019 havde landets kommuner samlet set et merforbrug på det specialiserede voksenområde på 2 mia. kr. og på det specialiserede børne- og ungeområde en merudgift på 0,5 mia. kr.

Tendensen fortsatte i 2020 med et samlet merforbrug på 1,1 mia. kr. på det specialiserede voksenområde og 0,5 mia. kr. på det specialiserede børne- og ungeområde. På voksenområdet ses også andre tegn på en udvikling, der presser ressourcerne, fx at voksne med funktionsnedsættelse lever længere.

Andelen af børn og unge i Allerød Kommune med en psykiatrisk diagnose er på niveau med de øvrige kommuner i Region Hovedstaden og på landsplan. For aldersgruppen 18-22 år ligger Allerød Kommunen tilmed væsentligt over de andre kommuner. Allerød Kommunes placering øverst på det socio-økonomiske indeks ser dermed ikke ud til at være i overensstemmelse med det stigende antal diagnoser.

Anbefalinger

Med afsæt i et omfattende vidensgrundlag med data fra eksperter inden for civilsamfund, forskning og erfaringer fra andre relevante kommuner, samt fra dialog med kommunale medarbejdere, forældre og civilsamfundsorganisationer, har opgaveudvalget formuleret ti anbefalinger, som alle retter sig mod konkrete initiativer, der kan iværksættes for at skabe mest mulig positiv effekt for den enkelte.

Opgaveudvalget finder det vigtigt at tage afsæt i kommunens inkluderende tilgang. Ikke kun som metode, men som det afgørende fundament for børn og unges mulighed for at trives og udvikle sig i sunde mangfoldige fællesskaber. Der er tale om en opgave, der kun lykkes i et samarbejde mellem alle aktører omkring fællesskaberne.

- **Anbefaling 1**
Tag udgangspunkt i de nuværende strategier
- **Anbefaling 2**
Skab sammenhæng på tværs og følg op
- **Anbefaling 3**
Fokusér på styrker, motivation og egen handlekraft
- **Anbefaling 4**
Arbejd med løsninger på tværs
- **Anbefaling 5**
Brug viden i udviklingen af området
- **Anbefaling 6**
Forsæt med at udvikle på opfattelsen af, hvad en inkluderende kommune betyder
- **Anbefaling 7**
Styrk den tidlige rådgivende indsats yderligere
- **Anbefaling 8**
Nedsæt et advisory board, der arbejder med udviklingen
- **Anbefaling 9**
Gå i dialog med regionen og de praktiserende læger om stigningen i diagnoser
- **Anbefaling 10**
Byrådet skal tage ansvar for udviklingen

Anbefalingerne overleveres til Børne- og Skoleudvalget og Social-, Velfærds- og Beskæftigelsesudvalget.

3. Udvalgets anbefalinger

Udvalget har lavet ti anbefalinger, som alle retter sig mod konkrete initiativer, der kan iværksættes for at skabe mest mulig positiv effekt for den enkelte. Fællesnævneren i alle ti anbefalinger er, at kontekst og effekt er to af hinanden afhængige størrelser. Et udgangspunkt der vinder genklang i Allerød Kommunes strategiske afsæt. F.eks. når der i Allerød Kommunes børne- og læringsyn står, at det kræver en landsby at opfostre et barn. Eller når social- og beskæftigelsespolitikken tager afsæt i, at alle borgere har et ønske om at deltage i og bidrage til fællesskabet.

Opgaveudvalget tager således afsæt i, at det store fællesskab har ansvar for den enkelte. Derfor er det også opgaveudvalgets tydelige signal, at alle har en rolle at spille i at vende udviklingen.

Anbefaling 1

Tag udgangspunkt i de nuværende strategier

1.1 Fokusér på at udmønte de eksisterende strategier med et særligt blik for effekt og sammenhæng. Allerød Kommune har over en årrække ændret strategisk sigte med entydigt fokus på sammenhæng mellem indsatser og at skabe mest mulig positiv udvikling for den enkelte og for fællesskabet. Det ses f.eks. i kommunens børne- og læringsyn, inklusions-strategi, og børne- og ungepolitikken.

Organisationen oplever, at strategierne begynder at få effekt. Disse strategier skal være afsættet for adressering af udfordringerne.

1.2 Lav Indsatser så tæt på nærmiljøet som muligt. Jo mere og jo længere borgere har mulighed at forblive en del af et nært og mangfoldigt fællesskab desto bedre.

1.3 Arbejd med konteksten i borgerens liv – med fokus på at sikre de rette rammer og helheden for børn og familier.

1.4 Mål effekten af indsatser. Følg op på, om den virkning indsatserne har, er betydningsfuld. Er effekten mangelfuld, så gør noget andet.

Anbefaling 2

Skab sammenhæng på tværs og følg op

2.1 Udvid mulighederne for at give borgerne én indgang, én kontaktperson og én handleplan på tværs af alle områder.

Udsatte borgere har ikke brug for mange indgange til kommunen, mange handleplaner og mange kontaktpersoner. Det gælder såvel for den enkelte som for familier.

Allerød Kommune har over en årrække arbejdet med sammenhængende borgerforløb gennem tankegangen én borger - én plan. Med én borger - én plan skal borgeren sikres en samlet handleplan og opleve bedre sammenhæng i de forløb, han eller hun indgår i sammen med kommunen. Planen tager udgangspunkt i den enkeltes behov og sikrer sammenhæng i indsatser på tværs af alle områder.

2.2 Tænk i sammenhænge. Overgangene er kritiske – både mellem dagtilbud og skole og mellem barn og voksen. Det er vigtigt at udfordre praksis, sikre gennemsigtighed og skabe smidige forløb i forhold til borgerne.

2.3 Øg involveringen af forældre i dialogen om, hvad der virker og sørg for at forventningsafstemme i forhold til alles deltagelse og ansvar for sunde børne- og unge fællesskaber.

2.4 Styrk overgangene for unge, der er i risiko for at falde ud af uddannelsessystemet bl.a. ved at sikre, at flest mulig får en afgangseksamen fra folkeskolen og ved et intensiveret samarbejde med ungdomsuddannelserne.

2.5 Arbejd med netværk på tværs af aktørerne, så vi griber børn og unge i risiko for mistrivsel.

Anbefaling 3

Fokuser på styrker, motivation og egen handlekraft

3.1 Bidrag til at borgeren finder sit eget mål og bliver i stand til at følge det. Vi fikser ikke ting for borgeren, men vi bidrager til, at borgeren selv kan definere sine mål og løsninger. Det handler om empowerment.

3.2. Styrk forældre og pårørende i at hjælpe deres familiemedlemmer.

Anbefaling 4

Arbejd med løsninger på tværs

4.1 Der er brug for at arbejde med mellemformer i feltet mellem det almene og det specialiserede område.

4.2 Mellemformer skal ses som tidlige indsatser i borgerens liv og som tidlige indsatser i et problems udvikling.

Anbefaling 5 Brug viden i udviklingen af området

5.1 Udviklingen af de indsatser, som anbefalingerne giver anledning til, skal ske på et vidensbaseret grundlag med udgangspunkt i besluttede mål.

Der findes efterhånden meget viden om målgrupperne og virkningerne af indsatserne. En vidensunderstøttet indsats kan skabe ny indsigt og på den måde understøtte udviklingen af kommunens indsatser i en positiv retning. Her er det særligt vigtigt at generere og arbejde med viden, der kan anskueliggøre effekten af de tiltag, der iværksættes og de opstillede mål.

Anbefaling 6

Forsæt med at udvikle på opfattelsen af, hvad en inkluderende kommune betyder

6.1 Allerød Kommune skal være en inkluderende kommune, der bygger på plads til alle i fællesskaberne. Der udvikles et materiale, som kan gøres til genstand for dialog i dagtilbud, skole, fritids- og foreningsliv. Materialet bør benyttes til pædagogik, undervisning, forældremøder fx hvert andet år.

6.2 Foreningslivet og civilsamfundet under ét faciliteres i og opfordres til at skabe sig viden om, hvordan man bedst understøtter borgere i udfordringer og gør en særlig indsats for, at disse borgere bliver en del af fællesskaberne.

Anbefaling 7

Styrk den tidlige rådgivende indsats yderligere

7.1 Allerød Kommune har gode tidlige rådgivende indsatser som fx fremskudte socialrådgivere, inkluderende dagbehandling og åben rådgivning. Det skal styrkes yderligere fremadrettet.

7.2 Der skal udvikles principper for visitation. Eksempelvis forstået således, at midlertidighed og forebyggelse prioriteres frem for langvarige og indgribende indsatser.

Anbefaling 8

Nedsæt et advisory board, der arbejder med udviklingen

8.1 Der nedsættes et advisory board for den videre udvikling af området. Medlemmerne skal være en blanding af Allerød Kommunes egne eksperter på

området, eksterne eksperter, repræsentanter fra frivilligområdet, handicapområdet, civilsamfundet og foreningsområdet mv.

8.2 Det nyetablerede advisory board skal rådgive, skabe og samle viden og bane vejen for, at intentionerne i anbefalingsrapporten indfries.

8.3 Der skal afsættes et budget hertil, så der kan afvikles årlige konferencer og møder med inspiration og inddragelse af Allerøds borgere.

Anbefaling 9

Gå i dialog med regionen og de praktiserende læger om stigningen i diagnoser

9.1 Halvdelen af de borgere, som behandles i det psykiatriske system, bliver henvist af en praktiserende læge eller en praktiserende speciallæge. Der skal indledes en dialog ml. KKR, Region Hovedstaden og de praktiserende læger om udviklingen i antallet af diagnoser samt konsekvenser heraf.

9.2 Der skal om muligt laves et tværgående udviklingsprojekt, hvor de respektives ressourcer sættes i spil til mere forebyggende tiltag.

9.3 I samarbejdet ml. forældre, region, læger mv. er det vigtigt, at en evt. diagnose ses i en sammenhæng, hvor fremtidige konsekvenser belyses og italesættes.

Anbefaling 10

Byrådet skal tage ansvar for udviklingen

10.1 Byrådet skal forpligte sig på at tage ansvar for en inkluderende udvikling i kommunen. Dette gøres gennem øget opmærksomhed, temamøder og prioritering af de tidlige indsatser.

10.2. Undersøg muligheder for at forbedre styringen på områderne.

10.3 Afhold et årligt temamøde i byrådet med fokus på status på udviklingen og forslag til yderligere udvikling på området.

4. Vidensgrundlag

Udvalgets anbefalinger hviler på et bredt funderet og fagligt kvalificeret vidensgrundlag, som udvalget har udviklet.

Et bredt område

Det specialiserede område for børn, unge og voksne er et bredt område, som dækker over mange målgrupper, mange typer af udfordringer og mange mulige løsninger.

I overordnede termer kan området indsnævres til følgende hovedområder:

- I familieafdelingen støttes familier med børn og unge, der er i sociale vanskeligheder. Dette sker fra et relativt nyetableret forebyggelsesteam. Her håndteres de forebyggende indsatser i form af åben rådgivning, fremskudte socialrådgivere, inkluderende dagbehandling på skolerne, visiterede støttende forløb (§11 forløb) samt hjælp og sparring. Det er også i forebyggelsesteamet, at underretninger vurderes og håndteres. I handicapteamet arbejdes der med støtte til børn og unge med kroniske lidelser.
- På unge- og voksenområdet handler det blandt andet om sociale- og psykiatriske problematikker, misbrug, udviklingshæmmede, særligt tilrettede uddannelsesforløb for unge med særlige behov og botilbud. Den forebyggende indsats er blandt andet lagt i den åbne rådgivning, hvor også den særlige indsats for psykisk sårbare unge udgår fra.

Et fælles afsæt

Alle mennesker har ret til godt liv, hvor dét at være en del af et forpligtende fællesskab er helt afgørende. Om det handler om skole- og uddannelse, sociale fællesskaber, fællesskabet på arbejdsmar-

kedet eller i fritiden er i første omgang underordnet. Det handler om at være en del af et fællesskab, at bidrage til og modtage fra fællesskabet.

Allerød Kommune har via kommunens vision "Tæt på hinanden – Tæt på naturen"* sat de gode fællesskaber som omdrejningspunkt for livet som borger i Allerød. Dette følges i denne sammenhæng op af Allerød Kommunes børne- og ungepolitik** og børne- og læringssyn*** samt den nyligt vedtagne social- og beskæftigelsespolitik****.

Alle styringsdokumenter tilsiger, at det er den kontekst, det enkelte individ indgår i, der er afgørende for trivsel og udvikling. Det er eksempelvis aldrig barnet, der er problemet i en given udfordring, men konteksten barnet indgår i, som kan være udfordret. Tilgangen handler derfor om at skabe de bedste rammer om de fællesskaber, som det enkelte individ indgår i.

Med de vedtagne politikker og strategier kan det siges, at Allerød ønsker at være en inkluderende kommune, som vægter fællesskaberne højt, og er klar til at hjælpe såvel fællesskaberne som individet i kortere eller længere tid. Der har gennem de sidste mange været en markant udvikling på de specialiserede områder.

Udviklingen viser, at flere børn, unge og voksne diagnosticeres med psykiatriske diagnoser, at presset på individet og fællesskabet skaber øgede forventninger til kommunale indsatser og at økonomien på området er under pres. I det følgende afsnit afdækkes såvel den nationale, den regionale som den lokale udvikling på området.

Link til Allerød Kommunes vision findes her: **Vision**

** Link til Allerød Kommunes børne- og ungepolitik findes her: **BU Politik**

*** Link til Allerød Kommunes børne- og læringssyn findes her: **Børne- og Læringssyn**

**** Link til Allerød Kommunes social- og beskæftigelsespolitik findes her: **SB politik**

Sådan har udviklingen været over tid

I forbindelse med Opgaveudvalgets arbejde har der blandt andet været en datamæssig afdækning af området. Herudover har udvalget været på studietur til andre kommuner samt fået indblik i de lokale udfordringer via dialog med chefer, ledere og medarbejdere.

Nedenstående dataoverblik er tilvejebragt som en del af forløbet via PWC. Den fulde rapport er vedlagt anbefalingsrapporten som bilag.

De centrale fokuspunkter i dataoverblikket

Nedenstående overblik viser udviklingen i udgifter på det specialiserede område på såvel børne- som voksenområdet. Overblikket viser en baseline i 2013, udviklingen frem til i dag og en simpel fremskrivning til 2028. Af udviklingen ses, at Allerød Kommune på børne- og ungeområdet ligger væsentligt under økonomisk niveau sammenholdt med udviklingen i Region Hovedstaden og på landsplan. Der ses samtidig, at den udviklingstakt, der har været på såvel landsplan som i

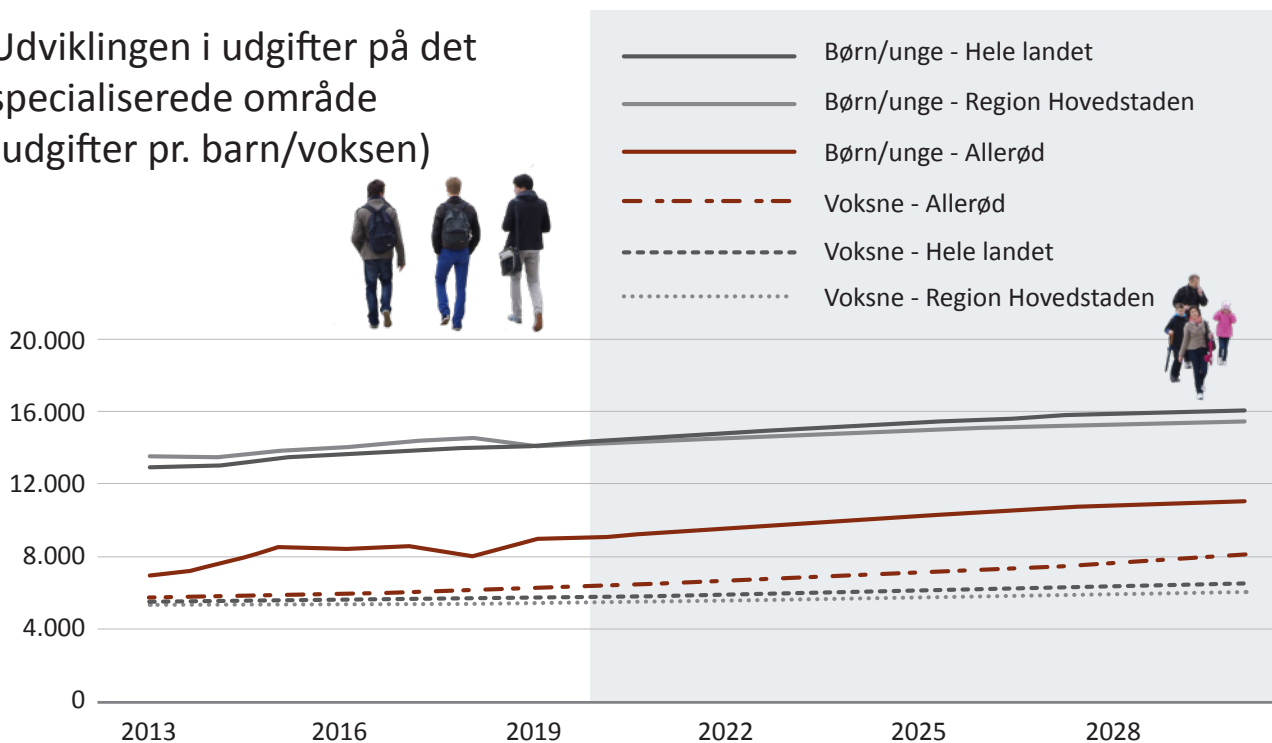
regionen, også har fundet sted i Allerød Kommune.

På voksenområdet ses det, at Allerød Kommune ligger udgiftsmæssigt over landsplan og regionalt. Der ses således også en større stigning i udgifterne i Allerød Kommune sammenholdt med landsplan og regionalt.

En simpel økonomisk fremskrivning viser, at udgifterne i Allerød Kommune på de specialiserede områder frem mod 2028 vil stige med 50 mio., hvis udviklingen fra 2013 frem mod i dag fortsætter uændret. I 2019 havde landets kommuner samlet set et merforbrug på det specialiserede voksenområde på 1,5 mia. og på det specialiserede børne- og ungeområde en merudgift på 0,5 mia.

Allerød Kommune har én af landets bedste socio-økonomiske score, og en hypotese kan derfor være, at udviklingen og udgifterne i Allerød Kommune bør være lavere end i den resterende del af landet. I de kommende afsnit redegøres for, at denne hypotese ikke nødvendigvis er sandfærdig.

Udviklingen i udgifter på det specialiserede område (udgifter pr. barn/voksen)

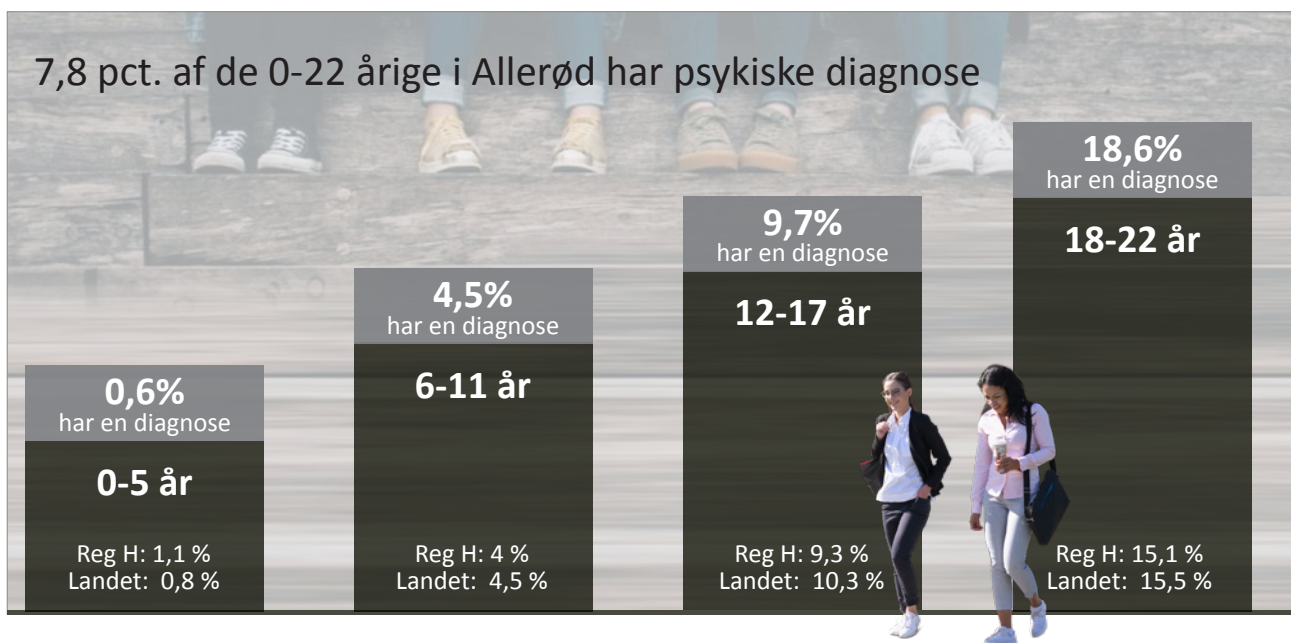
Mange børn, unge og voksne diagnosticeres

Gennem de seneste mange år, er der sket en stor udvikling i antallet af børn, unge og voksne som diagnosticeres. Nedenfor følger et overblik over, hvor mange børn, unge og voksne i alderen 0-22 år der har én eller flere diagnoser.

Udviklingen viser, at Allerød Kommune ligger under lands- og regionsgennemsnit for de 0-5 årige, over regionsgennemsnittet og på landsgennemsnittet for de 6-11 årige, over regionsgennemsnittet men på landsgennemsnittet for de 12-17 årige

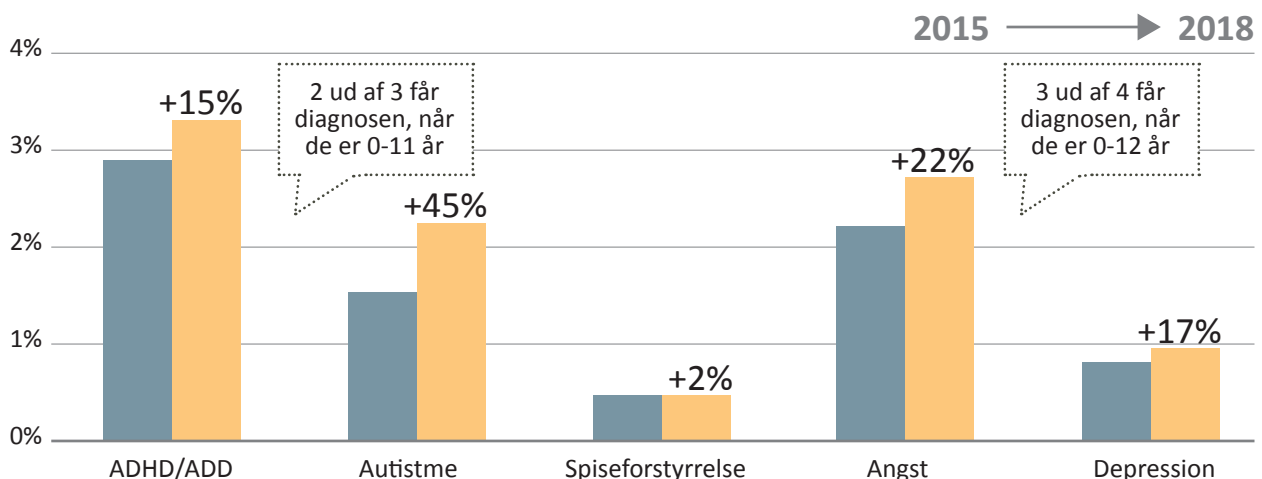
og over såvel regions- som landsgennemsnit for de 18-22 årige.

Ovenstående data viser, at Allerød Kommune ikke adskiller sig nævneværdigt i diagnoseudviklingen end den restende del af landet og at den økonomiske udvikling alt andet lige ikke bør være anderledes i Allerød Kommune end i den resterende del af landet. En tese kan således være, at der ikke kan drages direkte paralleller mellem socioøkonomisk indeks, antallet af diagnoser og udviklingen i økonomien på området

Hvilke diagnosetyper ser vi?

Store stigninger på tværs af diagnosegrupper i Allerød

Alder

Allerød Kommune arbejder forebyggende gennem tidlige indsatser, og ved at reagere tilpas ift. mere indgribende foranstaltninger. Neden for følger et overblik over alderen ved en række første handlinger.

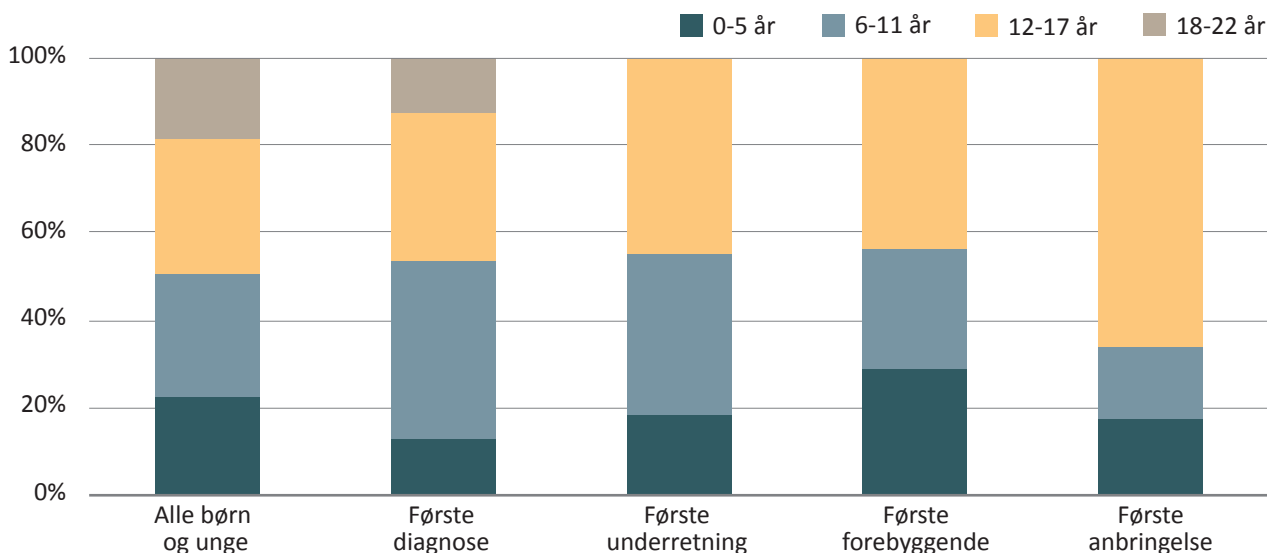
Alder ved tidlige og sene indsatser kan variere, og der kan sættes anderledes ind. Eksempelvis er der aktuelt en national debat om, hvorvidt anbringelser af udsatte børn og unge skal ske langt tidligere. I Allerød Kommune anbringes der relativt sent i børnenes liv ud fra en betragtning om, at en sådan indgribende foranstaltning skal ske efter, forskellige tiltag har været iværksat i bestræbelserne på, at barn og forældre kan blive sammen. Der anbringes også til tider meget hurtigt og i de tilfælde beror det på en faglig undersøgelse af, hvorvidt forældrekompetencerne vurderes tilstedeværende eller ej.

Der kan frembringes mange hypoteser på udviklingen i antallet af diagnoser og alder ved første handling, men i virkeligheden relativt lidt faktisk viden om udviklingen. En helt afgørende og indisputabel vinkel i relation til udviklingen er, at lovgivningen er bygget op på en sådan måde, hvor det

er manglen på kompetencer, der udløser kommunal hjælp og støtte. Det betyder i praksis, at såvel kommuner som psykiatri i en årrække har lavet undersøgelser af børn, unge og voksne med det formål at klarlægge manglende kompetencer. I disse sammenhænge undersøges det enkelte individ, men sjældent den kontekst denne indgår i.

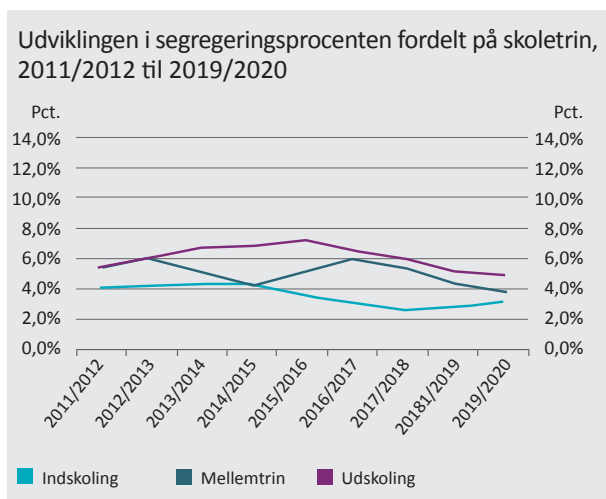
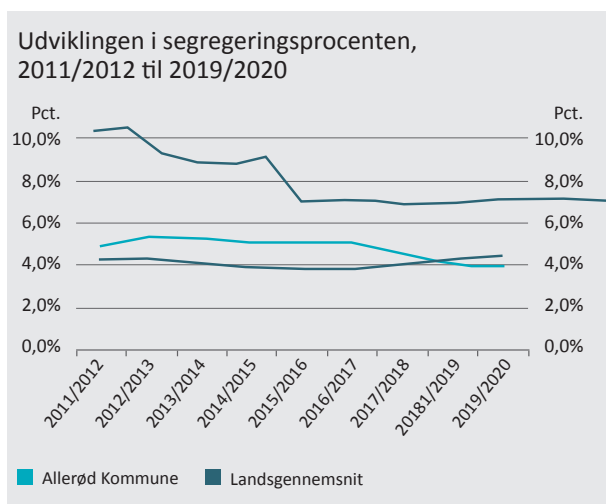

Alder ved første... i Allerød Kommune

Diagnoser giver adgang til indsatser

Kommunernes evne til at inkludere børn og unge i udsatte positioner har gennem det seneste årti været til jævnlig debat. I Allerød Kommune blev der i 2016-17 besluttet et ny udviklingsretning på børne- og ungeområdet. Et nyt og stort fokus som en inkluderende børne- og ungekommune medførte en række styringsmæssige ændringer, der igen har ført til en række faglige initiativer. Strategien ser ud til at virke. Af nedenstående to tabeller ses det, at Allerød Kommune tidligere ekskluderede flere end landsgennemsnittet, og at det særligt var på mellemtrinnet, at eksklusionen fandt sted.

Et helt afgørende element i denne udvikling er, at en mere inkluderende børne- og ungekommune finansieres i en såkaldt recirkulationsmodel. Øget inklusion på almenområdet finansieres således af mindre udgifter på det specialiserede område.

Fra data gennem Opgaveudvalgets arbejde ved vi, at 3,9% modtager specialundervisning i Allerød Kommune. Dette spænd er på landsplan imellem 2,7% og 8,7%. Det vi også ved fra samme data er, at 35,2% af børn og unge med diagnoser i Allerød Kommune modtager specialundervisning. På landsplan er dette spænd 19,3% og 51,4%.

Uddannelse som den mest beskyttende faktor

Fra forskning vides, at den mest beskyttende faktor i livet er uddannelse.

På landsplan ses det, at 95% af alle unge går op til folkeskolens afgangsprøve. Dette tal falder i takt med specialiserede indsatser. Tallet for unge der modtager en tidlig indsats er 92%, mens kun 77% går op til afgangsprøven, når de modtager en forebyggende foranstaltning, og kun 57% af anbragte børn og unge går op til folkeskolens afgangsprøve.

Føres dette videre over i regi af ungdomsuddannelser ses samme tendens. 95% af alle unge over 15 år starter på en ungdomsuddannelse. Dette tal falder også i takt med specialiserede indsatser. Tallet for unge der modtager en tidlig indsats er 83%, mens kun 60% starter en ungdomsuddannelse efter en forebyggende foranstaltning. 69% af anbragte unge starter på en ungdomsuddannelse. Ovenstående er konkrete Allerød-tal. Tendensen er den samme på landsplan.

Ser man på den konkrete færdiggørelse af en ungdomsuddannelse for Allerød Kommunes unge, ændrer tallene sig drastisk. Mens 81% af alle unge over 18 år gennemfører en ungdomsuddannelse, falder tallet til 29% når en ung har fået en eller flere foranstaltninger. Kun 49% af unge med en eller flere psykiatriske diagnoser får en ungdomsuddannelse.

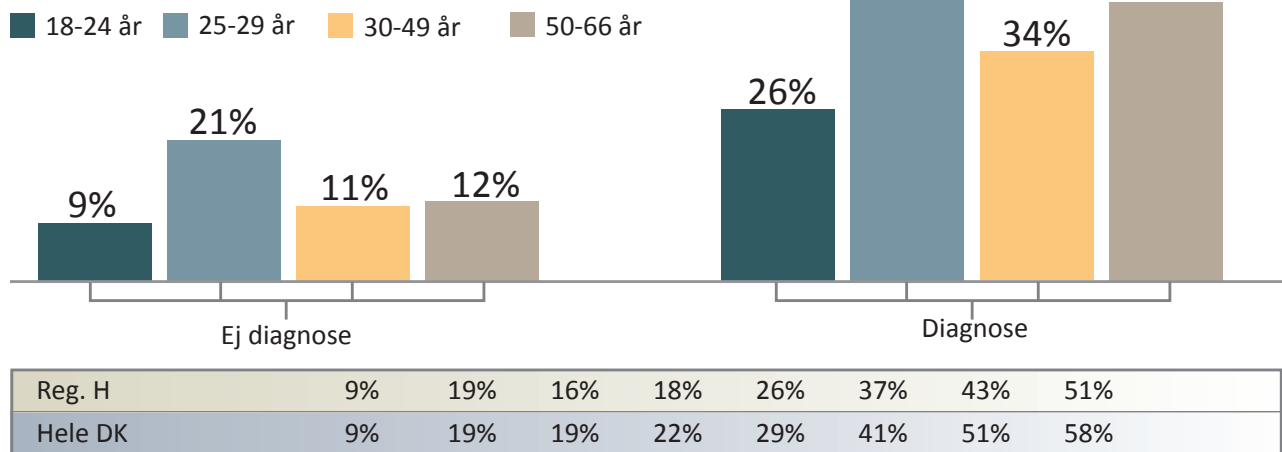
Føres samme tankegang over på forsørgelsesområdet, ses en direkte afledt effekt.

Forsørgelsen stiger i takt med indsatser

Nedenstående grafiske fremstilling viser, at udviklingen fortsætter når man kigger på forsørgelsesområdet.

Hvor mange er på passiv forsørgelse?

Ovenstående tal viser således en kraftig vækst i den procentvise andel af personer på forsørgelse ved én eller flere psykiatriske diagnoser.

Kort opsamling på datagrundlagets udgangspunkter

Som ovenstående gennemgang af data på det specialiserede område viser, er der opbygget en generation af unge mennesker, hvor hver femte af de 18-24 årige har en psykiatrisk diagnose.

Datagrundlaget viser, at Allerød Kommune ikke adskiller sig væsentligt i tallene sammenlignet med Region Hovedstaden og på landsplan. Det kan diskuteres, hvorvidt der i den kommunale og statslige økonomi (herunder udligningsordningen) er taget højde for disse mekanismer. Data viser eksempelvis, at Allerød Kommune bruger væsentlig færre ressourcer på børne- og ungeområdet end sammenlignet med gennemsnittet på landsplan og regionen.

Den positive side af den gennemgåede data viser, at Allerød Kommune som én af få kommuner på landsplan er lykkedes med at bryde den stigende eksklusionskurve, der ses på landsplan. Strategien med at udvikle en mere inkluderende børne- og unge kommune ser ud til at virke i praksis. På baggrund af datagrundlaget og udviklingen i perioden

fra 2013 og frem til nu, har Forvaltningen i Allerød Kommune lavet en umiddelbar og simpel beregning af stigninger i udgifterne frem mod 2028. Denne beregning viser en samlet økonomisk vækst frem mod 2028 på ca. 50 mio.

Andre kommuners erfaringer

Som en del af Opgaveudvalgets arbejde har der været gennemført virtuelle studieture til kommunerne Syddjurs, Lolland, Odder og Varde. Formålet med studieturene var at få indblik i målgrupper, organiseringsformer og mulige løsninger set i relation til kvalitet for borgeren og mest mulig værdi for pengene.

Det er udvalgets opfattelse, at andre kommuner ser samme udvikling på de specialiserede områder, som i Allerød Kommune.

Kommunerne har forskellige borgergrupper, forskellige indsatser og forskellige tyngder i indsatserne. Samlet set efterlader kommunebesøgene udvalget med den opfattelse, at der arbejdes godt med udviklingen af de specialiserede områder i de besøgte kommuner, men også at udviklingen har "taget om sig", og at det er et område, som fylder mere og mere i den kommunale opgaveløsning – både indholdsmæssigt og økonomisk.

Lolland Kommune

Lolland Kommune har over en kam en anden socioøkonomisk profil end Allerød Kommune har. Lolland Kommune har også en del mere erfaring med at understøtte et stigende antal børn og unge, som befinder sig i udsatte positioner, da 17,3 % af de 0-17 i Lolland har en børnesag.

Kommunens særlige vilkår har medført, at der altid er en særlig opmærksomhed på kontinuerlig udvikling af nye tiltag, samt tilpasninger i organisationen. Hvor mange kommuner meget ofte har fokus på sikker drift (stabilitet og kontinuitet), har det i Lolland altid været nødvendigt med et fokus på tilpasning og udvikling (konstant bevægelse).

I praksis har det i mange tilfælde betydet, at kommunen har været "tvunget" til at omstille, opfinde og udvikle nye måder, nye tiltag og nye ideer, for dels at sikre balance i forhold til økonomi og dels i forhold til organisationens ressourcer og kompetencer.

Kommunen er over en årrække lykkedes med at nedbringe antallet af anbragte børn og unge fra 283 i 2014 til 253 i 2020. Nedgangen skyldes i høj grad Lolland kommunes indsats om at nedbringe antallet af anbringelser over en tiårig periode.

Her er fokus blandt andet at nytænke og udvikle området gennem:

- Alternativer til anbringelse
- Forskning, evidens, viden og progression
- Prioritering og kvalificering af adoptionsområdet
- Overgange fra barn til voksen (specialiserede område)
- Øget og kvalificeret misbrugsindsats

Lolland kommune har endvidere arbejdet med udvalgte fokusområder og har fulgt udviklingen tæt over perioden. Fokusområderne er:

- Overgangen mellem barn og voksen på det specialiserede socialområde:
Kommunen havde tidligere mange udfordringer; Unge hvis planer ikke blev koordineret, vanskeligheder med at styre forbrug, uenighed blandt personale, vrede forældre, m.m..
Kommunen fik klart og tydeligt politisk signal om forventet løsning, og nedsatte en analysegruppe.

Hvad fungerer, hvor har kommunen udfordringer, og hvad er planen fremadrettet. Resultatet blev nye strukturer og samarbejdsformer – Fx er det voksenområdet som reelt er styrende for den unges plan fra det 17 år, således at planen etableres i overensstemmelse med voksenområdets serviceniveau ved det fyldte 18. år.

- Anbringelsesområdet, hvor udvikling gav anledning overvejelser i forhold til fremtiden om:
 - Afdækning af forskningsmæssig viden
 - Udvikling og etablering af nye støtteformer (i dag har kommunen 85 børn i denne type foranstaltning)
 - Adoptionsområdet (26 børn til dato)
- Progressionsmålinger på forebyggelsesområdet. Validerede værktøjer til progressionsmåling, som giver adgang til sammenlignelige resultater. I Lolland Kommune er der anvendt - FIT (Feedback informed treatment) - Journal Digital (CBCL, Familieklima – Validerede testmetoder) - SDQ – Forsøg nu på myndighedsområdet (Strength and Difficulties Questionnaire)

Særlige opmærksomhedspunkter

Under besøget i Lolland Kommune blev følgende opmærksomhedspunkter i talesat:

- Hvad er den bedste løsning? Ikke nødvendigvis den dyreste eksterne løsning, der er den bedste – kreativitet, inddragelse og solid forskningsmæssig viden, kan ofte levere løsninger, som både er billigere, bedre og langt mere inkluderende for den enkelte borger
- Hvordan opnår man den bedste overgang: Forpligte på tværs – Løsninger skal udvikles sammen på tværs (Her fungerer Matrix bedre end tværfaglige organisatoriske enheder)
- Et tilstedeværende politisk engagement – mere end overordnede målsætninger
- Hvis ikke der stilles krav til organisationen – kan tendensen være mere af det samme. For meget i forsvar (det går da meget godt – ikke meget forstyrrelser) DRIFTER alt for meget og udvikler alt for lidt

I dag arbejder Lolland langt mere metodisk styret via "Breif – backbrief". Det er nødvendigt for kommunen at sikre oversættelse af de politiske pejlemærker; Hvordan forstår vi dem og hvordan vil vi omsætte dem. Alternativet er, at det blot blive gode hensigter på papir, mens organisationen i praksis gør, som de altid har gjort (tenderende dekobling).

Odder Kommune

Odder Kommune søger nye løsninger med mellemformer på almenområdet i skolerne. Det er blandt ved at søge ny inspiration til at håndtere mellemsegmentet mellem specialområdet og normalområdet. Kommunen har samtidig forsøgt at arbejde med specialklasser i "normalområdet" inspireret af Nest-konceptet fra Aarhus Kommune, men i Odder har de valgt at arbejde med flere målgrupper.

Odder Kommune har oplevet en voldsom stigning i tilgangen af elever til specialklasser 2017/2018 med en merudgift til betaling af specialklassetakster på i alt 7,1 mio. kr. og udhuling af inklusionsmidler på almenområdet.

Byrådet i Odder vedtog en investeringsstrategi og målsætning om færre børn og unge i specialtilbud over en årrække. **Budgettilførsel på i alt 19,1 mio. kr. i perioden 2018 – 2020, som fordeles ved:**

- 10,2 mio. kr. til finansiering af øgede udgifter til specialklassetakster
- 7,2 mio. kr. til investering i afprøvning af nye løsninger på almenområdet
- Formål: At sikre stabil drift af skolerne samtidig med investering i inkluderende tiltag på almenområdet
- Forventning: At segregeringsniveauet over en 3-årig periode kunne nedbringes, hvorfor budgetudvidelsen er udfaset over samme periode

Odder Kommune har delt en række erfaringer med afprøvning af nye løsninger

1. Løsninger der retter sig mod enkeltbørn, som tages ud af almenklassen

Rettet mod enkeltbørn, som helt eller delvist tages ud af klassen, for sammen med andre børn med lignende vanskeligheder, at være tilknyttet et ressource tilbud.

Erfaringer:

- Indgribende indsats – forbundet med høj grad af synlig eksklusion/stigma
- Vanskeligt at sikre sammenhæng og helhed mellem barnets deltagelse i ressource tilbud og i almenklassen.
- Udfordring for barnet at følge med i almenklassens faglige udvikling
- Vanskeligt at overføre indsatsen i ressource tilbud til indsatsen i almenklassen.

Konklusion:

- Denne type indsats bidrager i ringe grad til kapacitetsopbygning i det reelle almenområde
- Bedst egnet som supplerende løsning til elever med forbigående vanskeligheder
- For elever med særlige behov kan løsningen blive et midlertidigt ophold før egentlig segregering til specialområdet
- Understøtter ikke i tilstrækkelig grad reel inklusion på almenområdet, men kan være den mulige løsning, når rammebetingelserne indebærer høje klassekvotienter og samtidig arbejde med at indfri økonomiske besparelser

2. Løsninger rettet mod inkluderende indsats over for enkeltbørn i almenklasse og/eller klassefællesskabet

Fokus på at inkludere enkeltbørn i almenklassen med særlig støtte gennem en individualiseret indsats fra en ressourceperson eller i form af specialpædagogiske metoder, der anvendes af almene lærere/pædagoger. Den direkte støtte varetages ofte af AKT-medarbejder eller anden ressourceperson, hvor sparring til almen lærere/pædagoger kan varetages af samme medarbejdere eller PPR.

Erfaringer og konklusioner:

- Den direkte støtte til barnet af fx AKT medarbejder, kan have en ekskluderende effekt ved at udpege barnet som "noget særligt" i klassefællesskabet.
- Bidrager i mindre grad til kapacitetsopbygning
- Supervision og sparring fra fx PPR til klasseteamet understøtter reel inklusion, da klassens almene lærere og pædagoger kan anvende de tillærte metoder fleksibelt over for enkeltbørn og/eller hele klassefællesskabet – "ingen udpeges".
- Bidrager i høj grad til kapacitetsopbygning i almen.
- Væsentlig type af indsats fremadrettet med henblik på udvikling af almenområdet og arbejdet med forandring af mindset og kultur.

3. Løsninger i form af nye klassekonstruktioner

Retter sig mod at klæde almene lærere og pædagoger på til at arbejde med alle klassens elever. Fokus er på at styrke lærere og pædagogers brug af og kompetencer i specialpædagogiske værktøjer, klasserumsledelse og tydelige rutiner for hele klassen. Elevantal og -sammensætning varierer fra en typisk almenklasse.

+ klasser i Odder Kommune

- NEST inspireret, men lokalt tilpasset, blandt andet i forhold til volume og børnenes behov
- Små klasser: 14 – 16 elever
- Heraf 4 – 5 elever, der før investeringsstrategi var visiteret til specialklasse
- Altid 2 kendte voksne til stede
- Undervisning kendetegnet ved høj grad struktur, forudsigelighed og visuel understøttelse.
- Medarbejdernes tilgang hviler på værdier som:
 - "Børn er mere ens end forskellige og bør så vidt muligt lære og udvikle sig sammen."
 - "Hvis børn ikke lærer på den måde, vi underviser dem på, må vi undervise dem på en måde, så de lærer."

Erfaringer med + klasser i Odder Kommune

- I øjeblikket 3 + klasser, som rummer 13 elever med særlige behov, som uden + klasserne, var visiteret til specialtilbud.
- Alle elever trives og udvikler sig tilfredsstillende
- God forældreopbakning – nu
- Vigtigt med de rette medarbejdere
- Diagnoser ikke i sig selv afgørende, men sammensætning af elevgruppen ud fra børnenes behov meget væsentlig!
- Pas på balancen - vigtigt at tyngden af udfordringer i en klasse ikke bliver for stor
- God business case – ca. 1,5 mio. kr. sparet på de 3 + klasser, sammenlignet med hvis de 13 elever havde været i specialtilbud

Konkret praksis/ mellemform (Metode)	 Miniklasser og elever delvist uden for klassen gennem særlig indsats	 Individualiserede tiltag rettet mod enkeltbørn gennem indsats ved ressourceperson	 Tiltag rettet mod alle klassens børn og evt. lærer/pædagog gennem indsats ved ressourceperson	 Sparring/vejledning af almen lærer/pædagog i forhold til enkeltbørn	 Sparring/vejledning/mesterlære/co-teaching/aktionslæring i forhold til almen lærer/pædagog med fokus på hele klassefællesskabet
Indsatsens forankring (Samarbejde)	AKT/vejledere/ressourcepersoner			Almene lærere/pædagoger	
Anvendelse af ressourcer (System)	PPR: Udredning, handleplaner, vejledning og praksisnær sparring			PPR: Aktionslæring, observation af praksis og praksisnær sparring	
Formål (Fundament)	Enkeltbørn forsøges inkluderet på skolen gennem stressreduktion og adfærdshåndtering	Enkeltbørn forsøges inkluderet i klassen gennem stress- og adfærdshåndtering	Enkeltbørn inkluderes gennem læring/træning i og uden for klassen	Enkeltbørn inkluderes gennem læring/træning inde i klassen	Almene læreres/pædagogers udbredelse af specialpædagogiske tiltag mhp. at forebygge vanskeligheder og skabe stærke og mangfoldige læringsfællesskaber for alle børn
					

Syddjurs Kommune

Syddjurs Kommune har lavet en samlet enhed med fokus på de mest komplekse familier. Det indebærer en komplet samling af fagområder og samler alle indsatser i ét team. Tanken spiller rigtig godt ind i Allerød Kommune, hvor opløsninger af klassiske siloer allerede er i gang med én borger - én plan.

Kommunen har styrket helheden gennem:

- Forsøg med samarbejde imellem beskæftigelse og familie igennem flere år, som er skabt på baggrund af en businesscase i foråret 2019
- Afdeling med i alt 9 medarbejdere med baggrund fra enten familie-, social eller beskæftigelsesområdet
- Organisatorisk forankring i Erhverv og Beskæftigelse (tidligere i Social- og Familie) - med budget fra afdelinger på tværs af social-, familie og beskæftigelsesområdet.
- Myndighed inden for social-, familie- og beskæftigelseslovgivningen med i alt ca. 50-60 borgere samt familier (ca.80 børnesager)

Målgrupperne for indsatsen er borgere på:

- Kontanthjælp, uddannelseshjælp, integrationsydelse, jobafklaringsforløb eller ikke selvforsørgede
- Det kan være par, enlige, par med børn

Forudsætninger:

- Borgeren skal give samtykke til at enheden taler sammen
- Borgeren skal have et ønske om at arbejde hen imod varig tilknytning til arbejdsmarked /uddannelse
- Der skal være afprøvet flere indsatser i Erhverv og Beskæftigelse, der ikke har ført til tilknytning til arbejdsmarkedet. Borgeren er i tilknytning til Socialcentret, Familieafdelingen, Udvidet sundhedspleje eller Rusmiddelcentret
- Sagen skal være drøftet med kollegaerne fra de andre afdelinger

Styrket Helhed har som formål at få borgere med særligt komplekse problemer i varigt job eller uddannelse. Det skal ske gennem helhedsorienteret indsats, hvor borgeren har en fast rådgiver, som agerer på tværs af beskæftigelse-, social- og familieområdet – med myndighed inden for alle områder.

De overordnede strategiske målsætninger er:

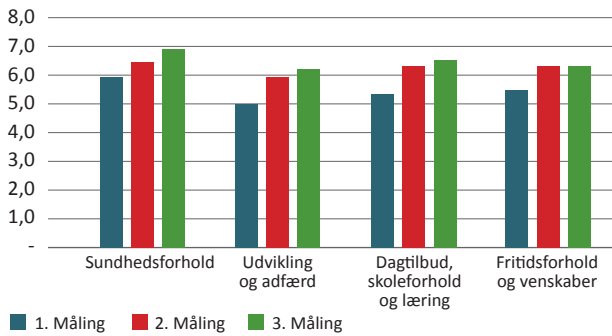
- Selvforsørgelse for de tilknyttede borgere via job eller uddannelse
- Børn og voksne i bedre trivsel
- Reduceret kompleksitet og kontaktflade for borgerne samt mindsket timeforbrug for organisationen
- Organisationsudvikling, herunder udvikling og implementering af Én plan
- Rådgiverne måler på 3 forskellige parametre hvert kvartal med både børn og voksne
- Social- og Familie monitorerer løbende udgifter på foranstaltninger i socialcentret og familierådgivningscentret
- Målinger på forsørgelsesudgifter i Beskæftigelse samt lønnede timer, praktiker mv. via Fasit

Plan for foråret 2021:

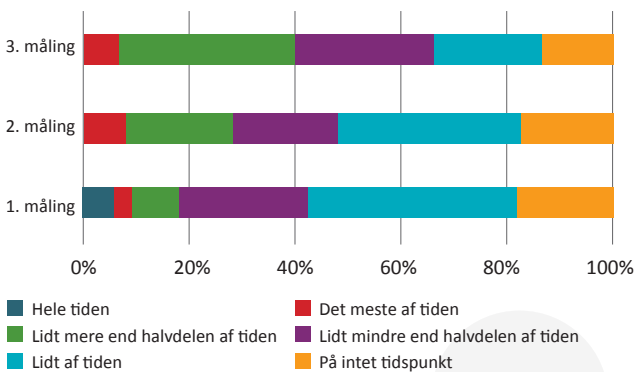
Kvalitativ undersøgelse af borgernes oplevelse af kvalitet og samarbejdet med Styrket Helhed og nærmere undersøgelse af konto 6 forbruget før/ efter borgerens indtræden i Styrket Helhed

Foreløbige effekter: Børn og voksne i bedre trivsel

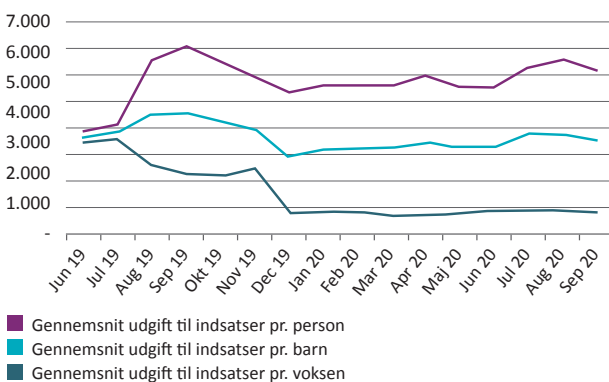
Figur 3: Trivselsvurdering (børn under 18 år)

Figur 7: Selvvurderet ("I de sidste 2 uger har jeg følt mig frisk og udhvilet...") (borgere over 18 år)

Figur 2: Gennemsnitlig udgift til sociale foranstaltninger efter serviceloven (pr. borger i Styrket Helhed)

Varde Kommune

Varde Kommune har udviklet deres egne styrings-systemer, hvor der såvel fagligt som økonomisk arbejdes med styring i hele værdikæden.

Flere kommuner har de seneste år været udfordrede med at holde budgetterne og styre økonomien på det specialiserede socialområde. Det har de også oplevet i Varde Kommune, hvor de siden august sidste år har arbejdet med at udvikle og styrke kommunens økonomistyring.

Varde Kommune har væsentlige fokuspunkter ift. styring men har i særdeleshed udmærket sig ved at have implementeret en kultur og struktur omkring styring på det specialiserede område.

Her har man et administrativt styringsgrundlag i form af data om udgifter og aktiviteter for hver enkelt borger.

Tidligere har kommunen arbejdet med et komplekst regneark, hvor udfordringerne var afstemning og vedligeholdelse. For at arbejde mere systematisk med økonomien og indsatsen samt udarbejde prognoser til ledelsen har kommunen skabt sammenhæng og snitflader imellem deres økonomi- og fagsystemer. I dag kan kommunen gennemskue, hvilke udgifter de vil have i de kommende år. Ledelsen har fået et bedre overblik og kan både se på området som helhed og dykke ned på borgerniveau.

Eksempler på data er kommunens styringspanel

Opfølgning på ledelsesinformation, Økonomi														Varde Kommune		
Økonomi														Retur til oversigt		
Økonomi pr. måned																
Foranstaltning	September 2019	Oktober 2019	November 2019	December 2019	Januar 2020	Februar 2020	Marts 2020	April 2020	Maj 2020	Juni 2020	Juli 2020	August 2020	September 2020	Gennemsnit pr. måned i 2017	Gennemsnit pr. måned i 2018	Gennemsnit pr. måned i 2019
Inden familiekonulent	668.497	674.403	679.116	681.361	701.961	731.795	699.125	706.835	845.402	811.819	405.710	562.090	618.039	675.601	844.458	841.221
Børn- og omsorgsram	53.060	59.546	65.977	52.113	84.330	76.565	51.053	50.475	53.573	54.946	30.317	9.786	13.864	192.959	326.848	80.801
Inden praktisk støtte	112.898	102.263	92.709	97.052	124.482	80.850	84.264	76.773	110.977	122.091	72.462	69.434	80.996	64.230	146.585	153.934
Inden kontaktperson	575.559	553.564	559.146	541.612	440.957	540.592	462.001	480.417	562.434	619.605	413.980	467.565	551.548	252.885	379.537	562.789
Unge på vej	82.751	102.766	115.467	119.316	155.388	157.831	200.342	202.786	156.922	203.274	242.365	239.922	209.141		79.534	87.081
Familiebehandling - Familie etc.	325.384	351.344	351.560	289.520	327.058	288.575	223.918	211.110	303.692	307.513	123.820	275.173	265.008	264.797	326.848	297.082
Familiebehandling - Psykiatrigene	23.758	17.050	19.565	19.565	107.844	95.618	66.776	84.332	111.920	110.979	38.874	63.026	36.053	38.011	20.708	19.635
Sundhedsråden	62.836	71.053	82.572	70.702	91.298	87.690	101.288	125.223	142.495	149.434	89.216	112.526	177.600			63.709
Seminar					48.251	99.549	96.098	91.601	98.376	81.773	97.873	80.532	81.338			
Opå									18.642	16.028	12.466	24.442				
Hovedtotal	1.934.744	1.931.989	1.966.111	1.871.240	1.981.568	2.159.063	1.984.865	2.009.531	2.444.434	2.487.459	1.517.084	1.904.406	2.013.585	1.753.536	2.335.645	2.240.712

OBS: Tal for 2020 er blevet korrigeret

Opfølgning på ledelsesinformation, Økonomi

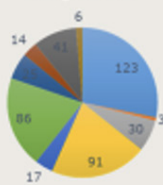

Økonomi

[Retur til oversigt](#)

Fordeling ift. Antal

august 2

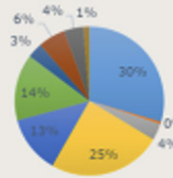

- Intern familiekonsulent
- Spæd- og småbørnsteam
- Intern praktisk støtte
- Intern kontaktperson
- Unge på vej
- Familiebehandling - Familie afd.
- Familiebehandling - Psykologerne
- Sundhedsplejen
- Samvær
- DUÅ

I alt: 436

Fordeling ift. Økonomi

august 2

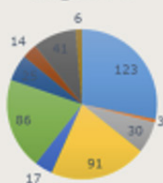

- Intern familiekonsulent
- Spæd- og småbørnsteam
- Intern praktisk støtte
- Intern kontaktperson
- Unge på vej
- Familiebehandling - Familie afd.
- Familiebehandling - Psykologerne
- Sundhedsplejen
- Samvær
- DUÅ

I alt: 11.904.495,62 kr.

Fordeling ift. Antal

august 2

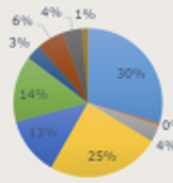

- Intern familiekonsulent
- Spæd- og småbørnsteam
- Intern praktisk støtte
- Intern kontaktperson
- Unge på vej
- Familiebehandling - Familie afd.
- Familiebehandling - Psykologerne
- Sundhedsplejen
- Samvær
- DUÅ

I alt: 436

Fordeling ift. Økonomi

august 2

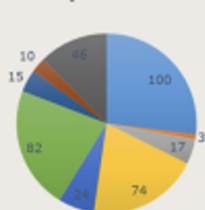

- Intern familiekonsulent
- Spæd- og småbørnsteam
- Intern praktisk støtte
- Intern kontaktperson
- Unge på vej
- Familiebehandling - Familie afd.
- Familiebehandling - Psykologerne
- Sundhedsplejen
- Samvær
- DUÅ

I alt: 11.904.495,62 kr.

Fordeling ift. Antal

september

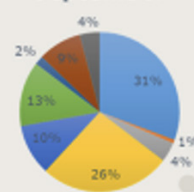

- Intern familiekonsulent
- Spæd- og småbørnsteam
- Intern praktisk støtte
- Intern kontaktperson
- Unge på vej
- Familiebehandling - Familie afd.
- Familiebehandling - Psykologerne
- Sundhedsplejen
- Samvær

I alt: 371

Fordeling ift. Økonomi

september

- Intern familiekonsulent
- Spæd- og småbørnsteam
- Intern praktisk støtte
- Intern kontaktperson
- Unge på vej
- Familiebehandling - Familie afd.
- Familiebehandling - Psykologerne
- Sundhedsplejen
- Samvær

I alt: 2.013.585,07 kr.

Civilsamfundets rolle

Kan civilsamfundet være med til at skabe mer-værdi?

I udvalgets arbejde har civilsamfundets rolle været drøftet. Konklusionen på denne vinkel er, at civilsamfundet kan spille en væsentlig rolle og skabe værdi i den enkelte borgers liv. Det er samtidig konklusionen, at der ikke kan "planlægges" med civilsamfundet.

Det er udvalgets opfattelse, at civilsamfundet skal inddrages med viden og med opfordring til, at understøtte, at alle borgere er en del af et fællesskab. I det omfang, der kan laves samarbejder med civilsamfundet, skal det være en integreret del af opgaveløsningen. Det er dog også vigtigt at understrege, at civilsamfundet ikke kan forpligtes til løsning af selvstændige opgaver, men i højere grad være med til at påvirke den offentlige opinion om, hvordan respekt for forskellighed og lyst til at være noget for andre kan udvikle sig. Civilsamfundet kan således skabe merværdi på mange områder.

I forbindelse med udvalgets arbejde har der været afholdt en intern konference med henblik på, at få viden om, hvilke styrker og udfordringer Allerøds egne tilbud ser.

Det er udvalgets opfattelse, at Allerød Kommune er lige så udfordret på de specialiserede områder som landets øvrige kommuner. Socioøkonomiske forhold har ikke betydning for, hvor stor en andel af borgerne, der har én eller flere psykiatriske diagnoser.

Det er ligeledes udvalgets opfattelse, at Allerød Kommune har en god udviklingsretning, og at der er igangsat en række aktiviteter, som skal følges til dørs. Eksempelvis er det lykkedes at nedbringe antallet af børn og unge, som ekskluderes fra de almene fællesskaber, og den tidlige indsats blomstrer i form af Den åbne rådgivning, Den åbne dør mv. Én borger – Én plan er kommet for at blive, og der skal udvikles yderligere på den tilgang.

Endelig er det udvalgets opfattelse, at der også er udviklingspotentialer i Allerød Kommune. Det står eksempelvis tydeligt frem, at der bør investeres i

såkaldte mellemformer mellem det almene og det specialiserede og det specialiserede og det højt specialiserede tilbud. Der mangler mindre indgribende tilbud lokalt således, at indsatser kan ske så tæt på borgernes nærmiljø som muligt.

Udvalgets medlemmer

Jesper Holdflod Pallesen – medlem af Allerød Byråd for Socialdemokratiet Formand

Nikolaj Rachdi Bührmann – medlem af Allerød Byråd for SF

Lars Bacher – medlem af Allerød Byråd for Det Konservative Folkeparti

Olav Christensen – medlem af Allerød Byråd for Venstre

Mette Lindgaard – partner i PWC

Anne- Mette Friis – national chef i UNICEF

Fabio Dovigo – professor ved institut for pædagogik Aarhus Universitet

Jakob Paaske – partner og direktør i Marselisborg

Sekretariatsunderstøttelse:

Morten Bøgelund Andersen

Michala Tarbo Andersson

Bilag: Udvalget Kommissorium

Kommissorium for §17, stk. 4 udvalg om velfærd
– De specialiserede områder

1: Baggrund

Byrådet besluttede på byrådsmødet den 27.8. 2020, med afsæt i konstitueringsaftalen for 2018-2021 samt i Styrelseslovens rammer for § 17, stk. 4-udvalg, at igangsætte processen for etablering af et §17, stk. 4 om velfærdsområderne. §17, stk. 4 udvalget er nedsat under byrådet og refererer til Børne og Skoleudvalget og til Sundheds, Velfærd - og Beskæftigelsesudvalget. § 17, stk. 4 udvalget kaldes herefter Opgaveudvalget om velfærd.

I Allerød Kommune er der arbejdet med en række initiativer, som har til formål at kvalitetsudvikle udviklingen inden for de specialiserede sociale områder. Dette er sket med udgangspunkt i en værdimæssig udviklingsretning som eksempelvis er båret af kommunens børne- og læringssyn og de grundlæggende værdier i frikommuneforsøget *En borger – En plan*.

Der har således været iværksat en række initiativer og med en vision om, at gøre disse til grundlæggende forudsætninger i tilgangen på tværs af fagområderne. En række data viser, at disse initiativer virker – der bliver brugt flere penge på forebyggende foranstaltninger og færre på indgribende, flere børn og unge modtager indsatser i deres nærmiljø og udgiftsstigningen i Allerød Kommune er langt lavere end gennemsnittet i landets øvrige kommuner, men andelen af borgere, som har brug for specialtilbud stiger i Danmark og udviklingen af velfærdområderne er et af de mest centrale udviklingsområder for kommunerne.

Kommunerne har de seneste år oplevet markante udgiftsstigninger på området. Forskellen mellem budget 2019 og regnskab 2019 på landsplan var ca. 2 mia. i merforbrug på voksen-handicapområdet og ca. 0,5 mia. på det specialiserede børne- og ungeområde. En tendens som vi også ser i Allerød og en tendens, der ser ud til at forsætte med mindre der sker noget andet. Allerød Kommune vil derfor lige som landets øvrige kommuner i de kommende år opleve stigende behov for at tilbyde borgere specialiserede tilbud inden for børne- og

ungeområdet såvel som på voksen – og handicapområdet.

Et opgaveudvalg om de specialiserede områder kan med fordel undersøge muligheder for hvorledes et tværgående blik på de specialiserede områder kan medføre yderligere kvalitetsudvikling og samtidig adressere den udgiftsrelaterede udfordring.

Dette kommissorium beskriver udvalgets formål, opgaver, tidsplan og mulig sammensætning. Kommissoriet er udarbejdet af en arbejdsgruppe bestående af formand for Børne og Skoleudvalget Nikolaj Bürhmann og formand for Sundhed, Velfærds, og Beskæftigelsesudvalget. Begge deltagere er udpeget af byrådet.

Af konstitueringsaftalen fremgår, at et opgaveudvalg om velfærd kan fokusere på et eller flere af følgende temaer:

- Samtænkning af børne- og ældreområdet
- Styrkelse af frivilligt arbejde
- Nye måder at inddrage borgere på
- Styrkelse af det forebyggende arbejde på såvel ældre- som børneområdet
- Specialområdernes udvikling

De mange muligheder for hvad udvalget kan arbejde med er drøftet i arbejdsgruppen. For at sikre, at der er den fornødne kvalitet i udvalgte leverancer, er det fundet nødvendigt at prioritere udvalgets arbejde herunder hvilke emner, der skal drøftes i udvalget. I den sammenhæng er det besluttet, at udvalgets arbejde fokuseres på udvikling af specialområderne.

2: Formål

Formålet med opgaveudvalget er at undersøge muligheder for hvorledes et tværgående blik på de specialiserede områder kan medføre yderligere kvalitetsudvikling og samtidig adressere den udgiftsrelaterede udfordring samt med afsæt i et øget videns- grundlag og erfaringsopsamling at udarbejde anbefalinger til tværgående principper for kommunen arbejde på de specialiserede områder. Principperne skal gerne være af en styringsmæssig karakter, være politisk forankrede kunne tages i anvendelse på tværs af forvaltningsområder.

3: Udvalgets opgaver

Opgaven udføres med afsæt i byrådets vision samt eksisterende politikker og strategier. Opgaveudvalget kan med udgangspunkt i verdensmålene også bringe nye perspektiver i spil og inddrage udviklingstendenser i det omgivende samfund.

Udvalgets opgave er både at løfte vidensniveauet i forhold til området, udarbejde anbefalinger til, hvordan byrådet kan forholde sig til området samt komme med anbefalinger til tværgående principper og større strategiske retninger og handlinger.

I den sammenhæng er det meningsfyldt at udvalget arbejder temabaseret under følgende overskrifter:

Viden om området; målgrupper, udvikling, økonomi, eksterne leverandører mv.

Tværgående principper for udvikling af de specialiserede områder i Allerød Kommune
Udviklingstendenser og eksempelvis på velfærdsproduktion på tværs af fagudvalgsområder – eksempelvis med fokus på civilsamfund, frivillighed, borgerinddragelse, foreningsliv mv.

På den baggrund er der identificeret tre overordnede leverancer for udvalgets arbejde.

Leverance 1

Udvalgets første leverance foreslås at være udarbejdelsen af et egentligt videnskatalog om området. Kataloget skal afdække en række oplagte temaer, der kan adresseres i 2. leverance. Det kan eksempelvis være afdækning af målgrupper data over udviklingen på området, den nuværende udviklingsretning, samarbejde med eksterne leverandører, udviklingstendenser og landspolitiske strømninger. Det kan også være civilsamfundets rolle. Temaerne vil danne ramme om udvalgets arbejde i leverance 2 og særligt 3.

Leverance 2

Udarbejdelse af anbefalinger til tværgående principper for udvikling af de specialiserede områder i Allerød. Målet for udvalget er i denne sammenhæng med afsæt i gældende politikker og strategier på områderne at opstille en række overordnede principper, der kan tegne et tværgående syn på udviklingen af de specialiserede områder og anvendes i valg og udmøntningen af nye tiltag på områderne. Der kan med fordel også drages erfaringer fra andre kommuner.

Det kan f.eks. være

- Principper for samspillet mellem normal og specialområdet
- Principper for løsninger, der går på tværs af fagområder, med fokus på kommunen som myndighed og "velfærdsleverandør".
- Principper for forebyggelse og hjemtagelse.
- Principper for samarbejde med civilsamfundet

Leverance 3

Udvalgets tredje leverance handler overordnet om at producere en erfaringsopsamling på baggrund af udvalgets arbejde. Denne erfaringsopsamling indeholder et videnskatalog om området, anbefalinger til tværgående principper samt den erfaring, som indsamles på møder med områdets interessenter, studieture og 17.4 udvalgets egne møder. Til det sidstnævnte formål undersøger og kvalificerer udvalget udviklingstendenser og måder at producere velfærd på tværs af fagudvalgsområderne. Den samlede erfaringsopsamling bygges op omkring de tre overordnede temaer og konkluderes i anbefalinger der kan arbejdes videre med.

4: Opgaveudvalgets sammensætning

Opgaveudvalg (§17, stk.4 udvalg) adskiller sig fra stående udvalg ved at kunne bestå af medlemmer af byrådet og af øvrige deltagere, f.eks. borgere, eksperter eller interessenter, som ikke er medlem af byrådet. Opgaveudvalg er midlertidige og løber indtil den aftalte opgave er løst, hvorefter de nedlægges.

Deltagere. Det foreslås, at udvalget består af 8 medlemmer. Det kunne være formanden samt et øvrigt medlem fra hvert fagudvalg på velfærdsområderne, samt to eksperter og to interessenter. Udvalget gæstes af faglige medarbejdere efter relevans.

Sekretariat:

Opgaveudvalget bistås af Forvaltningen.

5: Proces.

Opgaveudvalgets primære opgave er, at søge viden og inspiration. Derfor er det oplagt at udvalget tager ud og lader sig inspirere af andre. Samtidig ligger der også et potentiale i at involvere centrale aktører i Allerød i dialog om udviklingsmuligheder på de specialiserede områder. Det foreslås derfor at udvalgets arbejde planlægges med:

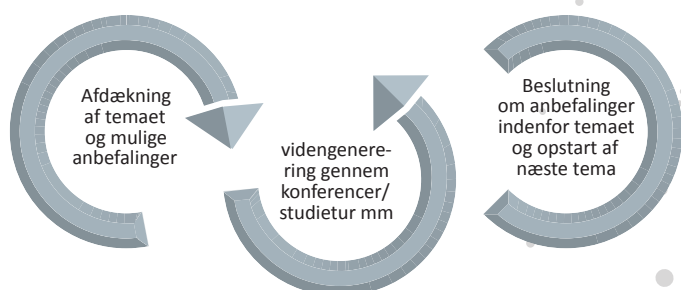
2 møder som afholdes i Allerød. Ved konferencerne inviteres centrale interessenter og oplægholdere inden for specialområderne til dialog om udvikling og mulige tværgående tiltag.

2 studieture. Opgaveudvalget tager ud og lader sig inspirere af små som større projekter i andre organisationer. Målet hermed er at stifte et anderledes bekendtskab med praksis og dermed få inspiration til evt. små og større udviklingsretninger i Allerød Kommune.

4- 5 ordinære udvalgsmøder for opgaveudvalget. Ved udvalgets ordinære møder sker den forberedende og afsluttende dialog om leverancerne. De ordinære møder kan med fordel afvikles i forbindelse med de øvrige aktiviteter.

6: Arbejdsform

Opgaveudvalget afholder en møderække, hvor møderne er planlagt med henblik på at drøfte et udvalgt tema. Som udgangspunkt afsættes to mødegange pr. tema. Der er i alt planlagt 5 møder, 2 studieture og to konferencer. Ved første møde indledes drøftelsen af det givne tema, mens andet møde afsættes til at nå til enighed om anbefalinger til det videre arbejde med temaet.

Som afslutningen på udvalgets arbejde kommer udvalget med en samlet anbefaling, der indeholder en samlet prioritering af de behandlede temaer. Udvalget udarbejder desuden en evaluering af udvalgets arbejde.

Møderne afholdes torsdage kl. 16 – 18. Møderne ledes af opgaveudvalgets formand.

Forud for afholdelse af møderne udarbejder sekretariatet forslag til dagsordenspunkter, som drøftes med formanden for opgaveudvalget, inden dagsorden udsendes. Sekretariatet skriver kortfattede referater af møder og bistår i øvrigt med afvikling af møderne.

7: Tids- og procesplan

Følgende proces og tidsplan tager afsæt i den vedtagne faseplan og vil blive udviklet og justeret undervejs i processen – ikke mindst under hensyntagen til Covid- 19.

Udvalget vil ved det første møde tage stilling, hvornår der arbejdes med de enkelte leverancer, samt hvor mange møder, der afsættes til hvert.

Nedenstående er forslag til mødedatoer samt skitse til emner for møderne.

3. december. – Intromøde – planlægning af udvalgets arbejde

07. januar – møde
04. februar- studietur
11. marts konference
01. april møde

Leverance 1:

Opbygning af Videnskatalog om området med afsæt i de overordnede temaer.

- Afdækning af målgrupper
- Udvikling af datagrundlag
- Den nuværende udviklingsretning, udviklingstendenser og landspolitiske strømninger der bør indgå
- Civilsamfundet rolle og potentiale i løft af kvalitet
- Eksterne leverandører

06. maj møde – opstart og studietur
19. maj konference
25. maj møde

Leverance 2:

Udarbejdelse af anbefalinger til tværgående principper for udvikling af de specialiserede områder i Allerød.

- Principper for samspillet mellem normal og specialområdet
- Principper for løsninger, der går på tværs af fagområder, med fokus på kommunen som myndighed og "velfærdsleverandør".
- Principper for forebyggelse og hjemtagelse.
- Principper for samarbejde med civilsamfundet

10. juni afsluttende konference og møde

Leverance 3:

Samlet erfaringsopsamling på baggrund af udvalgets arbejde.

Indhold:

- Videnskatalog om området,
- Anbefalinger til tværgående principper

6: Opfølgning på opgaveudvalgets arbejde

Opfølgning på opgaveudvalgets arbejde sker ved at formændene undervejs giver en status til fagudvalgene. Opgaveudvalget kan anbefale fagudvalgene at status videresendes til hele byrådet. Opgaveudvalget kan ligeledes anbefale fagudvalgene, at medlemmer af udvalget kan få foretræde for udvalgene med henblik på fremlæggelse for udvalget. Der følges endvidere op med status for udvalgets arbejde ved temaaftener for byrådet.

8: Tidsplan

Opgaveudvalgets arbejde påbegyndes i december 2020 og afsluttes ultimo juni 2021, hvorefter udvalgets anbefalinger fremlægges for fagudvalgene

9: Økonomi og ressourcer

Udgifterne til dette opgaveudvalg udgøres af diæter til medlemmerne (ikke byrådsmedlemmer) samt mødeomkostninger og forplejning – jf. sag i ØU i juni 2018. Diæter udgør 420 pr. møde pr. deltager samt eventuel kørselsgodtgørelse. Der er afsat 25.000 kr. til mødeomkostninger og forplejning mm.

Det administrative ressourcetræk for et opgaveudvalg forventes at svare til et stående udvalg.

Allerød
K o m m u n e

Allerød Rådhus
Bjarkesvej 2
3450 Allerød

Tlf. +45 48 10 01 00
kommunen@alleroed.dk
alleroed.dk

Følg Allerød Kommune på:

 facebook.com/alleroed

 dk.linkedin.com/company/alleroed-kommune